

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

07 דצמבר 2020

ע"ר 7751-12-20 פלונית נ' פלוני ואח'

בפני כב' השופט ערן שילה

המערערת: פלונית

באמצעות ב"כ עו"ד א' אטיאס

נגד

המשיבים:

1. פלוני

2. פלונית

3. חברה פלונית בע"מ

1

פסק דין

2

1. המדובר בערעור על החלטות כבוד הרשמת יהלומי שניתנו במעמד צד אחד ביום 24.11.20 וביום 26.11.20.

3

4

2. לצורך הדיון די לפרט בקצרה עובדות אלה.

5

3. המערערת הגישה בקשה ליישוב סכסוך נגד בעלה (המשיב 1). לצד הבקשה הוגשה גם בקשה לסעדים זמניים לשמירת המצב הקיים (צווי עיקול וצווי איסור דיספוזיציות). הבקשה התייחסה לנכסים הרשומים על שם המשיב 1 (ולהלן **המשיב**), אך גם לאופנוע הרשום על שם אמו (המשיבה 2), וכן לנכסים הרשומים על שם חברה שהמשיב הוא אחד מבעלי המניות בה (המשיבה 3).

10

11

4. בהחלטות מיום 26.11.20 נעתרה כבוד הרשמת לבקשה באופן חלקי, נתנה צו האוסר על המשיב לבצע דיספוזיציות במניותיו בחברה, וצווי עיקול המתייחסים למחצית הזכויות הרשומות על שם המשיב אצל המחזיקים השונים (לרבות נכסי מקרקעין). כבוד הרשמת לא נתנה צווי עיקול המתייחסים לזכויות הרשומות על שם משיבים 2-3 בקביעה לפיה "אינני נעתרת לבקשה לעקל זכויות... אשר אינם רשומים על שם המשיב כי אם על שם צדדים שלישיים שאינם כלל צד להליך" ויוזכר כי עוד בהחלטה מיום 24.11.20 קבעה כבוד הרשמת, כי "לא ניתן לעתור לסעדים זמניים ביחס לרכוש או נכסים שאינם רשומים על שם המשיב כי אם על שם צדדים שלישיים שאינם צד להליך".

17

18

5. להשלמת התמונה יצוין, כי משלא נעתרה כבוד הרשמת לבקשות במלואן הגישה המערערת הליך נוסף (בקשה לעיקול לפני הגשת תביעה עיקרית לפי תקנה 363(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד -

20

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

07 דצמבר 2020

ע"ר 7751-12-20 פלונית נ' פלוני ואח'

- 1 (1984) ואולם כבוד הרשמת דחתה - ובצדק - את הבקשה (6794-11-20) וערעור על החלטתה נדחה
2 משלא צלח ההליך האמור, הוגש הערעור שלפנינו. (74448-11-20).
3
- 4 6. בערעור נטען נגד החלטות כבוד הרשמת, תוך שהוער כי "הואיל ובהחלטות כבוד הרשמת נשוא
5 הערעור, נדחו הבקשות רק מטעם אחד ויחיד המתייחס לזהות הצדדים להליך ישוב סכסוך - מטעם
6 זה, לא נעמיק יתר על המידה ביתר התנאים הנדרשים לצורך מתן עיקול".
7
- 8 7. לאחר העיון סבורני, כי הגם שלדעתי צדקה כבוד הרשמת ברוב קביעותיה, הרי שבמספר נקודות דעתי
9 שונה כפי שיפורט.
10
- 11 8. **ראשית:** אינני סבור כי במסגרת סעדים זמניים המתבקשים במסגרת הליך ליישוב סכסוך ישנה מניעה
12 קטגורית למתן צווי עיקול המתייחסים לנכסים הרשומים על שם מי שאינו צד להליך יישוב הסכסוך.
13 כפי שקבעה, ובצדק, כבוד הרשמת בהחלטה נוספת מיום 26.11.20 "החוק והתקנות להסדר התדיינות
14 בין בני זוג מאפשרים הגשת בקשות למתן סעדים זמניים... ואילו הוראות תקנות סדר הדין האזרחי,
15 תשמ"ד - 1984 היו ועודן הבסיס החוקי מבחינת הפרוצדורה והאופן שבו יש לנקוט בבקשה". במובן
16 זה, כשם שבהליך אזרחי "רגיל" רשאי תובע לבקש לעקל נכס הרשום על שם צד שלישי, כך רשאי
17 לבקש גם צד להליך יישוב סכסוך. נניח לדוגמה תביעה בגדרה טוען התובע, כי רכש מהנתבע יהלום
18 אשר מוחזק כעת בכספתו של צד שלישי, ברי כי אין מניעה להטיל עיקול אצל הצד השלישי למניעת
19 "היעלמות" היהלום, וזאת מבלי לגרוע מזכותו של הצד השלישי לטעון כל טענה לרבות שהיהלום
20 שנמצא בכספת שייך לו. ביסוד הדברים, ובכפוף לשיקולים הנוגעים לדיני הראיות והמשקל, הדברים
21 יפים גם ביחס לנכסים לגביהם מתנהל מרשם: נניח לדוגמה תביעה בגדרה טוען התובע, כי רכש
22 מהנתבע רכב אספנות אשר לטענתו "הוברח" ונרשם על שם צד שלישי, ברי כי אין מניעה להטיל עיקול
23 אצל הצד השלישי למניעת "היעלמות" הרכב; זאת בכפוף לצירוף הבעלים הרשום כמחזיק (מעבר
24 למשרד הרישוי) ועדיף בנסיבות גם כמשיב, כך שיוכל גם הוא להשיב לעיקול, להודות או להתנגד
25 וכדומה כאמור בתקנות 376-380 לתקנות סדר הדין האזרחי. הוא הדין, עקרונית, כאשר המערער
26 טוענת, שהמשיב רכש אופנוע כבד מכספים משותפים, ורשם אותו על שם אמו (המשיבה 2) אשר
27 לטענת המערער אין לה כלל רישיון נהיגה תוך שהוא עושה בו שימוש קבוע.
28
- 29 9. **שנית:** בדין קבעה כבוד הרשמת כי "בפועל מוטל, כבדבר שבשגרה עיקול לבקשת בן זוג על מחצית
30 נכסיו של בן הזוג האחר... משעה שזכותה של המבקשת מכוח הסדר איזון המשאבים שבחוק יחסי
31 ממון בין בני הזוג, הינה למחצית השווי הכספי של מה שנצבר ע"ש המשיב במהלך החיים המשותפים,
32 ומשכך העיקול יוטל בהתאם על מחצית בלבד, לצורך הבטחת חלקה הנטען". עם זאת, לבית המשפט
33 (לרבות לרשם) סמכות להטיל עיקול העולה על מחצית הזכויות. תכלית העיקול היא להבטיח שיימצא
34 למערער מקור לגבות את זכייתה (ככל שתהיה) בהליך העיקרי. גם אם תיאורטית יתכן שזכותה
35 העקרונית של המערער לא תעלה על מחצית הזכויות הרשומות על שם המשיב (ובפועל התמונה
36 בהקשר זה יותר מורכבת מכלל האצבע האמור), יתכנו מקרים בהם יש מקום לעקל יותר ממחצית
37 הזכויות (כפי שכבוד הרשמת אכן עשתה כשנתנה צו הגבלת שימוש ביחס לכל מניות המשיב בחברה).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

07 דצמבר 2020

ע"ר 7751-12-20 פלונית נ' פלוני ואח'

לדוגמה: ניתן להיעתר לבקשת תובעת לעקל את מלוא זכויותיו של בעלה בדירה הרשומה על שמו, בנסיבות בהן היא טוענת - ומבססת את טענתה - כי מעבר לדירה ישנם כספים רבים המוחזקים במזומן אשר קשה לעקל אותם או למנוע את הברחתם. השאלה מהי זכותה העקרונית של התובעת אינה זהה לשאלה אילו נכסים היא זכאית לעקל לצורך הבטחת תביעתה. ודוגמה נוספת: אם לבעל ישנה דירה שרכש לפני הנישואין אשר לאשה אין כל טענה לגביה, עדיין - עקרונית ובנסיבות המתאימות - היא רשאית לדרוש את עיקולה לצורך הבטחת גביית זכייתה בתביעה לאיזון משאבים, ובפרט בנסיבות בהן נטען כי יתר הכספים מצויים בשליטת הבעל ולא ניתן מסיבות אלה או אחרות לעקלם. לשון אחר: דווקא בנסיבות בהן קיים קושי לעקל נכסים מסוימים - לרבות קשיים הנובעים, בענייננו, מכך שמדובר בעיקול נכסים הרשומים על שם חברה פעילה, אשר עלולים לפגוע בפעילותה - ניתן להגדיל את החלק היחסי המעוקל מנכסים אחרים. כאמור בפסקה הקודמת, סבורני כי הדין מאפשר גם עיקול נכסים הרשומים על שם המשיבים 3-2 ואולם אם תסבור כבוד הרשמת (לדוגמה) כי עיקול כאמור עלול לפגוע באופן לא מידתי בפעילות המשיבה 3 או כי ישנם שיקולים נסיבתיים אחרים נגד הטלת עיקול כאמור - מסור לה שיקול הדעת להרחיב את העיקול (או את צווי איסור הדיספוזיציות) המתייחסים לנכסים הרשומים על שם המשיב.

10. סבורני אפוא, כי גם בגדרי בקשות לסעד זמני לשמירת מצב קיים במסגרת הליך יישוב סכסוך יש לבית המשפט "ארגז כלים" רחב המאפשר מתן סעדים זמניים כבכל תביעה רגילה. בית המשפט רשאי לשקול מתן צווי עיקול המתייחסים גם לנכסים הרשומים על שם צדדים שלישיים (בכפוף כמובן להצגת תשתית ראיתית מספיקה, קביעת בטוחות מספקות ובהמשך מתן זכות טיעון כדין), והוא גם רשאי לשקול עיקול יותר ממחצית הזכויות באופן שיוכל לאפשר מקור גבייה גם שעה שלא ניתנים צווי עיקול ביחס לנכסים הרשומים על שם צדדים שלישיים. ארגז הכלים רחב אף יותר, בהתחשב במשכו המוגבל של הליך יישוב הסכסוך (לדוגמה: בענייננו קבועה לצדדים פגישת מהות בשבוע הבא), ויתכן שיהיו מקרים בהם מורכבותם של הליכים בבקשות לסעדים זמניים יצדיקו את שקילת קיצור תקופת עיכוב ההליכים (ראו תקנה 16 לתקנות להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016) או קביעת מנגנונים אחרים תחומי זמן.

11. ומן הכלל אל הפרט, כאמור מעלה, סבורני כי כבוד הרשמת היתה מוסמכת להטיל עיקולים גם על נכסים הרשומים על שם משיבים 3-2 (בכפוף לכללים הרגילים החלים על בקשות עיקול מסוג זה בתביעות אזרחיות) וכן לעקל יותר ממחצית הזכויות הרשומות על שם המשיב 1. כל זאת, אם תמצא לנכון להטיל עיקולים אלה בהתאם לכללים ולעקרונות שנקבעו בפסיקה ביחס למתן צווי עיקול בהליכים רגילים. כיון שנוכח הקביעות העקרוניות כבוד הרשמת לא נדרשה קונקרטיה להתקיימות העילות למתן צווי עיקול ו/או צווי הגבלת שימוש בנכס לגבי הנכסים הרשומים על שם משיבים 3-2 (לרבות סוגיית ההכבדה על פעילות המשיבה 3) או לבטוחות הנדרשות לצורך הבטחת נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממתן צווי עיקול אלה - ויוזכר שגם המערערת טענה בערעור כי "הואיל ובהחלטות כבוד הרשמת נשוא הערעור, נדחו הבקשות רק מטעם אחד ויחיד המתייחס לזהות הצדדים להליך יישוב סכסוך - מטעם זה, לא נעמיק יתר על המידה ביתר התנאים הנדרשים לצורך מתן עיקול" - ניתנות הוראות אלה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

07 דצמבר 2020

ע"ר 7751-12-20 פלונית נ' פלוני ואח'

12. ככל שהמערערת עומדת על קבלת סעדים זמניים רחבים יותר - בין על דרך עיקול נכסים הרשומים על שם משיבים 2-3 ובין על דרך הרחבת היקף העיקול על זכויות המשיב (ושוב יוזכר, כי כבר ניתן סעד זמני ביחס למלוא זכויותיו במשיבה 3) - היא תוכל להגיש בקשה נוספת לסעדים זמניים, תוך פירוט בקשתה הקונקרטית, והתייחסות הן לאמור בפסקה זו לגבי השיקולים הרלבנטיים והן למועד פגישת המהות ולתשובות שכבר התקבלו, ככל שאכן התקבלו, מהמחזיקים השונים בעקבות ההחלטות מיום 26.11.20. חוששני, כי בהקשר זה אין די בהפניה כללית לפסיקה לפיה "נקבע בפסיקה שהיקף הנכסים לצד העובדה שאלו רשומים אך ורק על שם אחד מבני הזוג... יש בו לבדו כדי להצדיק את יסוד ההכבדה" ויש להתייחס קונקרטית גם לסוגיית ההכבדה ומאזן הנוחות. ככל שאכן תוגש בקשה מתוקנת, תוכל כבוד הרשמת לדון בה מחדש בהינתן "גבולות הגזרה" ששורטטו בהחלטה זו, ובהתאם לשיקול דעתה המופעל בכל מקרה של בקשה לצווי עיקול בתביעות אזרחיות "רגילות". כפי שנאמר בפסק הדין שניתן ביום 2.12.20 בתיק 74448-11-20 "מובהר כי בית המשפט אינו מביע כל עמדה לכאן או לכאן בשאלה אם אכן הוכחה הצדקה משפטית ועובדתית למתן סעדים זמניים נוספים מעבר לאלה שכבר ניתנו במסגרת הליך יישוב הסכסוך", המדובר בשאלה אשר בהינתן הנחות המוצא המשפטיות לא נדונה לגופה על ידי כבוד הרשמת, והיא תוכל לדון בה בהתאם לשיקול דעתה כמקובל.

13. עותק יועבר לב"כ המערערת בלבד והתיק ייסגר.

ניתן היום, כ"א כסלו תשפ"א, 07 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.

ערן שילה, שופט